

Nr 988

Av herr Larsson i Norderön m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 140, med förslag till vissa grundlagsändringar.

(Lika lydande med motion nr 805 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 140 har framförts förslag till vissa partiella grundlagsreformer, berörande bl. a. lagrådet. Enligt förslaget skall lagrådets arbete kunna försiggå på avdelningar; varje avdelning skall bestå av tre justitieråd och ett regeringsråd med möjlighet att ersätta ett av justitieråden med annan jurist. Denne ersättare skall enligt propositionen utses av Kungl. Maj:t. Detta innebär en principiell nyhet i förhållande till nuvarande ordning, enligt vilken lagrådets sammansättning bestämmes av högsta domstolen och regeringsrätten. Anledningen till den i propositionen valda lösningen torde ha varit att den betraktas som mest smidig. En nackdel är emellertid att den kan ge Kungl. Maj:t möjlighet att i lagfrågor av kontroversiell natur försäkra sig om visst gehör i det kommande lagrådsutlåtandet. Det lämpligaste arrangemanget torde därför vara att jämväl extra juristledamot av lagrådet får utses av högsta domstolen. Någon föreskrift härom torde emellertid icke behöva upptagas i regeringsformen. Frågan bör i stället kunna regleras i den särskilda lagen om lagrådet. Vid personvalet bör högsta domstolen följa de av departementschefen å s. 83 i propositionen angivna riktlinjerna; dock bör självfallet iakttagas att för lagrådsgranskningen ej bör ifrågakomma jurist som arbetar i Kungl. Maj:ts kansli.

I fråga om de krav som bör ställas å den tillfälligt utsedde lagrådsledamoten har i propositionen angivits att vederbörande skall vara »lagfaren, skicklig och oväldig». För justitieråd gäller emellertid att vederbörande skall vara »lagkunniga, erfarna och redliga personer». Sistnämnda uttryckssätt torde lämpligen böra komma till användning jämväl för den nye lagrådsledamoten.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 140 måtte

såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling antaga den i propositionen föreslagna lydelsen av § 21 regeringsformen med den ändringen, att i andra stycket orden

»lagfaren skicklig och oväldig person enligt Konungens förordnande» ersättes med orden »lagkunnig, erfaren och redlig person»; samt

hemställa hos Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:t i sitt kommande förslag till särskild lag om lagrådet måtte beakta vad i motionen har anförts om att extra juristledamot av lagrådet må utses av högsta domstolen.

Stockholm den 24 april 1964

Erik Larsson

i Norderön

Gunnar Larsson

i Luttra

Robert Johansson

i Dockered

Gustaf Svensson

i Vä